

GOTTSUNDA STADSNOD

GESTALTNINGSPROGRAM DEL 2
DECEMBER 2024

GOTTSUNDA, GESTALTNINGSPROGRAM DEL 2
2024-12-10

PROJEKTGRUPP
Uppsala kommun

Konsulter:
Mandaworks AB + Warm in the Winter AB

INNEHÅLL

DEL 2

1

INLEDNING

4 Bakgrund och syfte

2

GESTALTNINGSPRINCIPER

8 Övergripande
10 Stadsstråket
14 Inre gatumiljö
18 Möte med naturen
22 Möte med Bandstolen
26 Möte med Valsätra
30 Bostadsgårdar

1

INLEDNING

BAKGRUND OCH SYFTE

Gestaltningssprogrammet för Gottsunda utgör underlag för utformning av ny bebyggelse. Det ska bidra till att uppnå projektets vision om en attraktiv stadsdel där planprogrammets sju mål uppfylls. I gestaltningssprogrammet beskrivs utgångspunkter, ambitionsnivå och principer för kvalitet och utformning av kvartersmark. Principerna ska ligga till grund för fortsatt arbete med detaljplanering, projektutveckling, bygglovgivning och projektering. Gestaltningssprogrammets avgränsning följer området för vid tidpunkten aktuell planerad bebyggelse. Övriga etapper inom Gottsunda kommer att beskrivas i kommande delar av Gestaltningssprogrammet.

DEL 2

Del 2 bygger vidare på de mål, motiv och principer som finns beskrivna i Del 1. I denna del beskrivs karaktärsområden och gestaltningssprinciper för tak, fasad samt bottenvåning och förgårdsmark.

PLANOMRÅDE

2

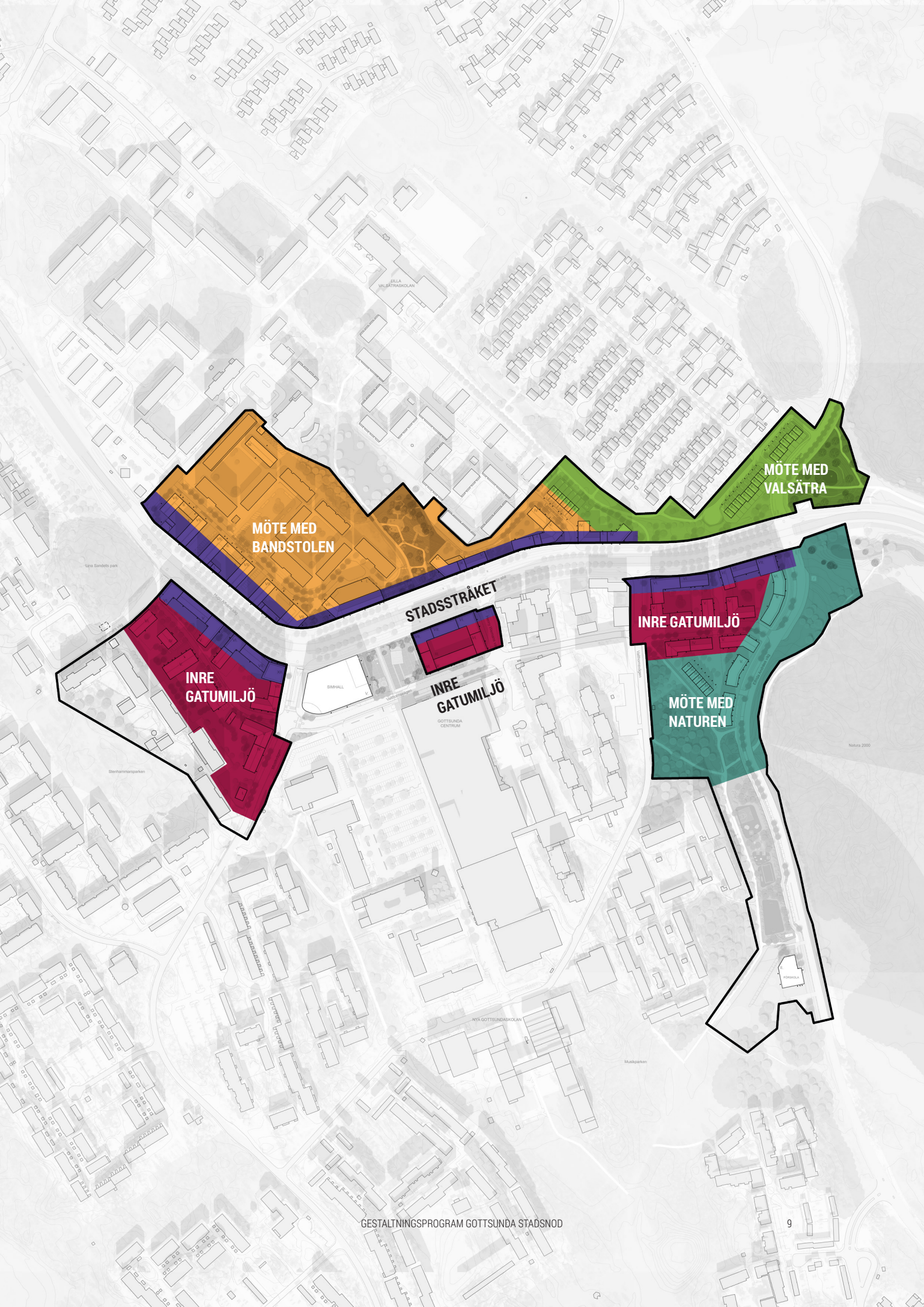
GESTALTNINGSPRINCIPER

Gottsunda stadsnod är indelad i sex karaktärsområden som alla utgår från specifika stadsrum. Varje stadsrum formar ett karaktärsområde som ska vara vägledande i utformningen av kvartersmark samt syftar till att skapa sammanhängande platser, stråk och bebyggelse.

Gottsunda stadsnods karaktärsområden:

1. Stadsstråket
2. Inre gatumiljö
3. Möte med naturen
4. Möte med Bandstolen
5. Möte med Valsätra
6. Bostadsgårdar

I efterföljande kapitel beskrivs specifika gestaltungsprinciper för respektive karaktärsområde. Gestaltungsprinciperna utifrån en tredelning: Bottenvåning & förgårdsmark, Fasad och Tak.

MÖTE MED
BANDSTOLEN

MÖTE MED
VALSÄTRA

INRE
GATUMILJÖ

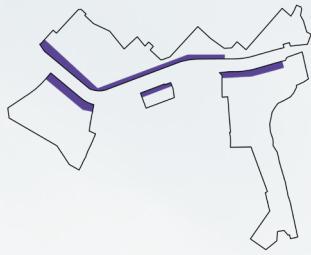
STADSSTRÅKET

INRE
GATUMILJÖ

INRE GATUMILJÖ

MÖTE MED
NATUREN

STADSSTRÅKET

Stadsstråket ska vara den urbana pulsådern som går igenom Gottsundas centrala delar. Här samlas den kapacitetsstarka kollektivtrafiken, fotgängare och cyklister som är på väg till eller från stadsdelen. Stadsstråket utformas som en grönskande boulevard med ny

service och handel i bottenvåningar som bidrar med liv och rörelse. Längs stadsstråket rör sig många människor fort, så för att få till en lugn och sammanhållen känsla utformas bebyggelsen något stramare än inom övriga delar av stadsnoden.

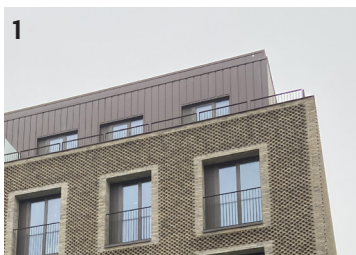

STADSSTRÅKET

BESKRIVNING

TAKLANDSKAP

Längs med Stadsstråket är det viktigt med ett sammanhållet taklandskap som bidrar till enkelheten att läsa av bebyggelsen när man rör sig längs med stråket i lite högre hastighet. Lutande tak och indragna kungsvåningar bidrar till att hålla ner skalan och möjliggör för solceller.

1. Tillbakadragen takvåning. 2. Lutande tak. 3. Platt tak med tillbakadragen övre våning.

FASAD

Även fasaderna ska bidra till lugn och harmoni. Fönstersättning och delvis indragna balkonger varieras och upprepas inom en ordnad struktur, utan att det blir monotont. Med dolda elementskarvar och omsorgsfullt gestaltade detaljer får fasaderna ett stilrent uttryck.

1. Indragen balkong. 2. Reliefer i tegelfasad. 3. Variation inom en ordnad struktur.

BOTTENVÅNING

Bottenvåningarna utgör den viktigaste ramen för Stadsstråket. Med en väl accentuerad sockelvåning, hög entrétäthet, publika lokaler och hög transparens bidrar bottenvåningarna till en stark publik känsla. Huvudentréer till bostäder blir synliga genom exempelvis högre höjd, en tydlig inramning och extra detaljering.

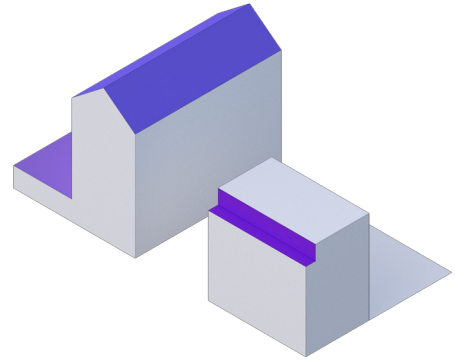

1. Transparent bostadskomplement. 2. Lokal i hörnläge. 3. Huvudentré med högre höjd

GESTALTNINGSPRINCIPER

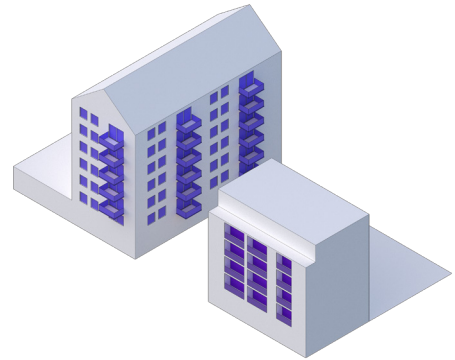
TAKLANDSKAP

- Längs med Stadsstråket ska taklandskapet vara sammanhållet, men får varieras i form och material inom en ordnad struktur.
- Tak ska utformas med sadeltak, takterrass eller tillbakadragen takvåning (kungsvåning). Vid takutfomning ska man beakta möjligheten av solceller.
- Byggnadsdelar, takterrasser och installationer på tak ska vara väl integrerade i takets gestaltning.

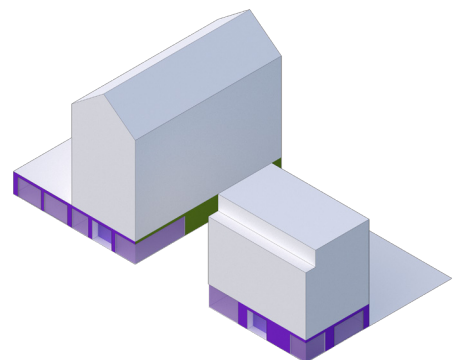
FASAD

- Fasader ska utformas med variation inom en ordnad struktur.
- Varje byggnadsenhet, såsom en trapphusmodul, radhus eller liknande, skall gå att avläsa genom harmonisk variation mot gata i till exempel fasadmateriäl, färg och/eller utformning.
- Publika byggnader, exempelvis mobilitetshus, bör sticka ut och accentueras gentemot den övriga bebyggelsen.
- Genomtänkta detaljer och dolda elementskarvar i fasad.
- Det är positivt med tillbakadragna/inbyggda balkonger eller loggior mot stadsstråket. Utanpåliggande balkonger får uppföras och då med ett största utskjutande mått på 0,8 meter från fasad och med en minsta frihöjd över gata om 4,5 meter. Balkonger får inte dominera fasaden.
- Loftgångar mot gata tillåts ej. Mot gård får loftgångar finnas om de delas upp i mindre enheter och innehåller vistelsekvaliteter.
- Större fasadytor utan fönster, för exempelvis teknikutrymmen eller mobilitetshus, ska gestaltas omsorgsfullt med konst, grönska eller mjuka material som till exempel träelement.

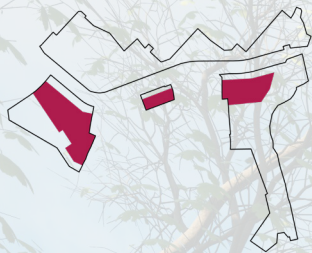

BOTTENVÅNING OCH FÖRGÅRDSMARK

- Lokaler ska prioriteras i hörnlägen.
- Sockelvåning ska tydligt markeras genom höjd och material- eller kulörval.
- Bottenvåning gestaltas med extra omsorg och ska även utformas med många händelser utmed kvarterets längd.
- Bottenvåning ska aktiveras genom en hög entréäthet, lokaler och transparenta bostadskomplement. Huvudentréer ska ges extra accentuering.
- Separata entréer till lokaler och gemensamma funktioner premieras. Bostadskomplement så som cykelförråd ska utformas med transparenta och inbjudande fasader.
- Fasader och socklar ska ha fönster i så stor utsträckning som möjligt. För de partier där det inte går att ha fönster ska de utformas med gröna väggar, konst och/eller mjuka material som till exempel träelement.
- Förgårdsmark ska gestaltas som en del av gatan.

INRE GATUMILJÖ

I den inre gatumiljön ligger fokuset på det lokala livet. Här ska bland annat barnfamiljer, studenter och pensionärer röra sig på väg till skola, arbete och aktiviteter. I den inre gatumiljön är det fler som rör sig långsamt till fots eller på cykel. En småskalig och

detaljrik miljö ger många intryck som uppmuntrar människor att röra sig långsamt och stanna upp. Här möts det privata och offentliga på ett mjukt sätt genom släpp i kvartersstrukturen, förgårdsmarken samt balkonger och marknära bostäder med uteplatser.

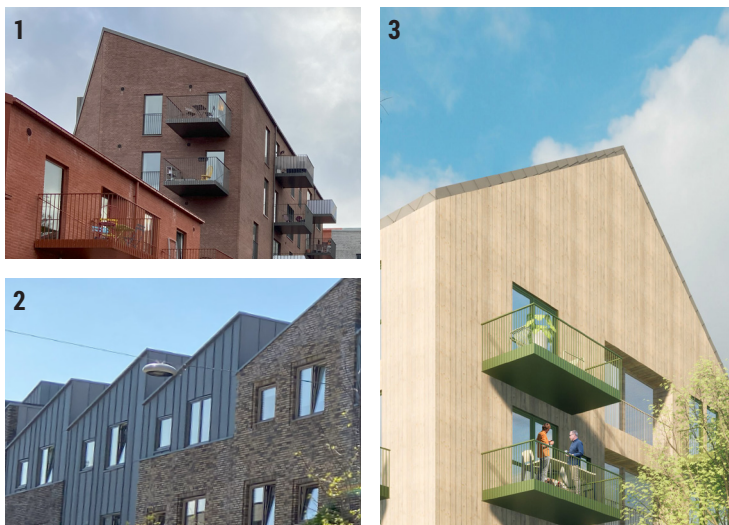

INRE GATUMILJÖ

BESKRIVNING

TAKLANDSKAP

Taklandskapet kan bidra till upplevelsen av en lägre skala i den inre gatumiljön. Genom variation och större frihet är syftet att skapa en spännande bebyggelsemiljö som gör det intressant och detaljrikt att röra sig längs gatorna.

1. Uttrycksfull takutformning. 2. Detaljrik och varierad takutformning. 3. Lutande tak.

FASAD

Fasadutformningen i den inre gatumiljön ska bidra till en småskalighet och brokighet. Genom förskjutningar i byggnadsvolymlerna, utåtskjutande balkonger, indrag, utskjutande partier och individuell gestaltning skapas mer livliga uttryck. Tillsammans med den lägre skalan och släpp i kvartersstrukturen formas en mer intim känsla längs gatorna.

1. Utskjutande balkong 2. Utskjutande del av fasad 3. Detalj- och händelserikt fasaduttryck.

BOTTENVÅNING

I den inre gatumiljön ska kvartersmarken vara en tydlig del av gaturummet och bidra med grönska, dels genom förgårdsmarken och dels genom släpp i kvartersstrukturen. Bottenvåningen ska bidra till fler ögon i gaturummet genom marknära bostäder, entréer och bostadskomplement. Utformningen kan vara mer småskalig och brokig för att bidra till en mer intim känsla i gaturummen till skillnad från Stadsstråket.

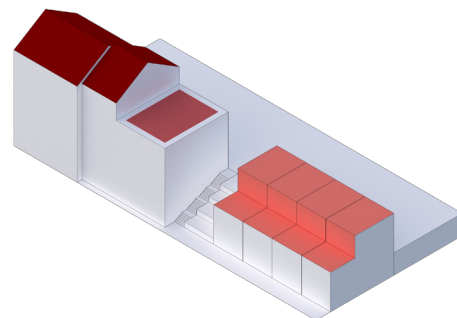

1. Grön förgårdsmark. 2. Hög entrétäthet. 3. Marknära bostäder.

GESTALTNINGSPRINCIPER

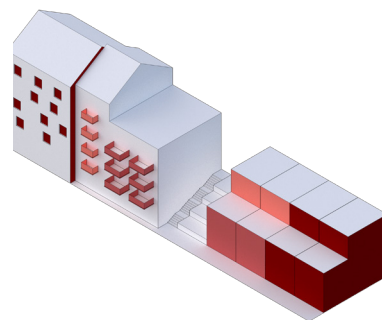
TAKLANDSKAP

- Taklandskapet i den inre gatumiljön ges en stor frihet i utformning.
- Takutformningen ska variera mellan byggnadskropparna och kan med fördel vara mer uttrycksfull jämfört med Stadsstråket.
- Utformning av tak ska vara funktionell för solceller, grönska eller uteplatser, alternativt vara väl gestaltade exempelvis genom sadeltak eller indragna tak.

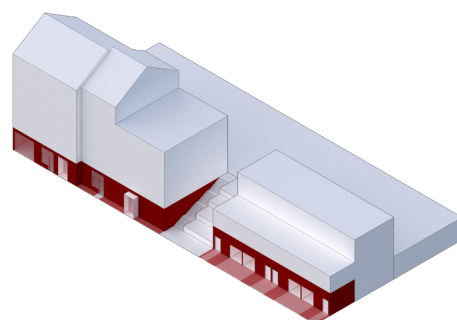
FASAD

- Fasader ska utformas individuellt för varje byggnadskropp utifrån trapphusindelning. Balkonger och fönstersättning samt material och kulör ska varieras mellan byggnadskroppar. Det är positivt med inskjutande eller utskjutande delar av fasaden, för att bryta ner bebyggelsens skala.
- Byggnadskropparnas avstånd till gatan kan med fördel varieras.
- I den inre gatumiljön är fasadutformningen friare för att uppnå ett livligare och mer brokigt uttryck.
- Där utanpåliggande balkonger tillåts ska en minsta fri höjd över marknivå om 4,5 meter tillgodoses.
- Loftgångar mot gata tillåts ej. Mot gård får loftgångar finnas om de delas upp i mindre enheter och innehåller vistelsekvaliteter.

BOTTENVÅNING OCH FÖRGÅRDSMARK

- 0,5-2 meter förgårdsmark ska finnas. Förgårdsmark ska utformas med grönska och växtlighet samt en tydlig gräns mellan privat och offentligt. Undantag får ske när bakomliggande användning motiverar en hårdgjord yta, till exempel för entréer, cykelställ, etcetera.
- Bottenvåning gestaltas med extra omsorg och ska även utformas med många händelser utmed kvarterets längd. Möjlighet till in- eller utskjutna entrépartier i bottenvåning.
- Uteplatser på första våningsplan ska utformas i markplan eller som terrass.
- Det är positivt om bostäder i bottenvåningen ges markkontakt.
- Det är positivt med bostadskomplement i bottenvåning och entréer ska finnas mot gatan och vara genomgående. Bostadskomplement så som cykelförråd ska utformas med transparenta och inbjudande fasader.
- Parkering i bottenvåning ska i huvudsak kläs in med andra funktioner, så som bostadskomplement. För de partier där det inte går ska fasaderna utformas med gröna väggar, konst och/eller mjuka material som till exempel träelement.

MÖTE MED NATUREN

I mötet med naturen ska bebyggelsen bidra till en mjuk övergång mellan grönområden (Natura 2000) och den byggda miljön. Den nya bebyggelsen har ett skyddsavstånd från naturområdet, vilket också ger extra utrymme i gaturummet. Här ska plats för träd,

planteringar, grönskande balkonger och gröna tak finnas. De boende ska också kunna tillgodogöra sig närheten till naturen på bästa sätt. Genom rymliga balkonger, takterrasser och förgårdsmarker riktas blickarna och närvaron mot naturen.

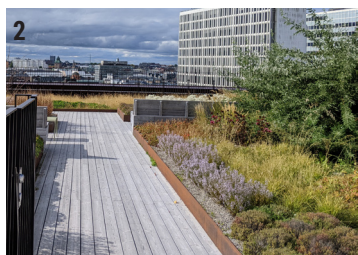

MÖTE MED NATUREN

BESKRIVNING

TAKLANDSKAP

Taklandskapet mot grönområdena ska utgöra en förlängning av naturen. Grönska och insekter bjuds in i stadsväven genom gröna tak, takterrasser och kungsbalkonger. Genom odlingsmöjligheter kan de boende också på egen hand bidra till grönskan.

1. Växthus på tak. 2. Grönt tak. 3. Indragen övre våning med kungsbalkong.

FASAD

Med inslag av naturliga kulörer och material blir övergången mellan natur och stad mjuk. Generösa balkonger och stora fönsterpartier ger de boende utblickar mot naturen och möjlighet att bidra till gaturummets gröna karaktär genom odling och växtlighet. Med ett kontinuerligt fasadliv och regelbunden fönstersättning skapas en lugnare fasad, som istället accentueras av balkonger och panoramafönster.

1. Grön fasad med växtvägg. 2. Grön loftgång med växter. 3. Stora utanpåliggande balkonger.

BOTTENVÅNING

Bottenvåningen bidrar också till att möta naturen. Genom en grön förgårdsmark med möjligheter till sittplatser och uteplatser skapas en mjuk gräns mot byggnaden. Grönskan får brytas upp av entréer till trapphus, marknära bostäder och bostadskomplement. Sockelvåningen får gärna utformas som en förlängning av den gröna förgårdsmarken med växtlighet som letar sig upp på fasaden.

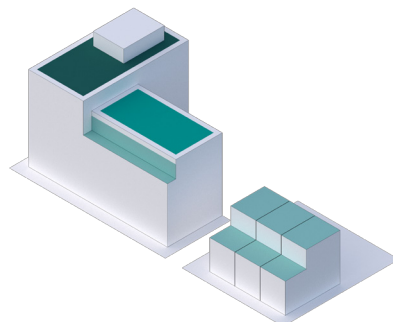

1. Grön förgårdsmark med sittplats. 2. Förgårdsmark med uteplats. 3. Marknära bostad.

GESTALTNINGSPRINCIPER

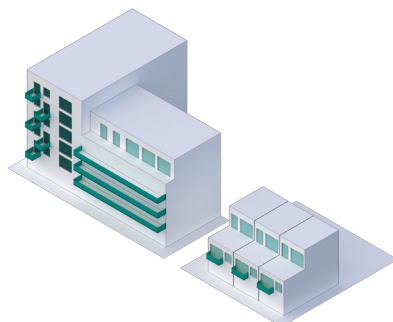
TAKLANDSKAP

- Taklandskapet kan med fördel bidra till områdets gröna karaktär genom till exempel gröna tak, takterrasser och/eller kungsbalkonger.
- Det är positivt med växthus och odlingsmöjligheter på taken.

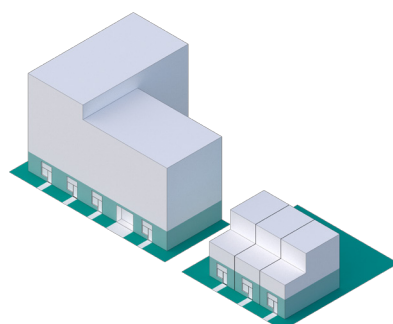
FASAD

- Fasader som vetter mot naturen ska gestaltas med balkonger eller längstgående balkongrad, ej loftgångar.
- Mot gatan ska byggnader ha ett kontinuerligt fasadliv och en regelbunden fönstersättning för att skapa ett lugnare möte med naturen.
- Det är positivt med större fönsterpartier eller panoramafönster.
- Fasader ska gestaltas med naturliga, dämpade kulörer och material, som exempelvis trä och sten.
- Där utanpåliggande balkonger tillåts ska en minsta fri höjd över marknivå om 4,5 meter tillgodoses.
- Loftgångar mot gata tillåts ej. Mot gård får loftgångar finnas om de delas upp i mindre enheter och innehåller vistelsekvaliteter.

BOTTENVÅNING OCH FÖRGÅRDSMARK

- Förgårdsmark ska utformas med växtlighet. Undantag får ske när användning i bakomliggande byggnadsfunktion motiverar en hårdgjord yta, till exempel för entréer, cykelställ, etc. Förgårdsmarken får utformas som privat trädgård.
- Uteplatser på första våningsplan ska utformas med markvegetation eller (delvis) som terrass.
- Bottenvåning gestaltas med extra omsorg och ska även utformas med många händelser utmed kvarterets längd.
- Entréer ska vändas mot gatan och utformas genomgående.
- Bostadskomplement och gemensamma funktioner ska vändas mot gatan. Bostadskomplement så som cykelförråd ska utformas med transparanta och inbjudande fasader.
- Marknära bostäder ses som positivt.
- Sockelvåning kan med fördel gestaltas med växtväggar.
- Parkering i bottenvåning ska i huvudsak kläs in med andra funktioner, så som bostadskomplement. För de partier där det inte går ska fasaderna utformas med gröna väggar, konst och/eller mjuka material som till exempel träelement.

MÖTE MED BANDSTOLEN

I mötet med Bandstolen möts befintliga och nya byggnader. Mötet ska ske med respekt och addera positiva värden till den befintliga miljön. Det görs genom att släppa in ljus och låta material och ut-

formning samspela med befintlig bebyggelse. Samtidigt adderas nya funktioner, fler människor och nya gemenskaper. Nya intima gatuumråden skapas, som bidrar med liv, rörelse, aktivitet och trygghet.

Bild: Victoriahem och Witte Sundell

MÖTE MED BANDSTOLEN

BESKRIVNING

TAKLANDSKAP

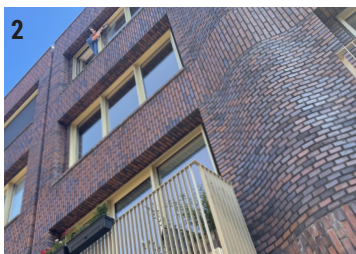
Den nya bebyggelsen ska möta gata och befintlig bebyggelse med en lägre skala. Det kan göras på olika sätt genom att arbeta med takutformning och volymer. De lägre takpartierna blir synliga från både ny och befintlig högre bebyggelse, så extra omsorg behöver läggas vid gestaltning av dessa. Taken utgör också ytor med potential för energiproduktion i form av solceller.

1. Solceller på tak. 2. Nedtrappning av volym genom lutande tak. 3. Gavelmotiv mot gata.

FASAD

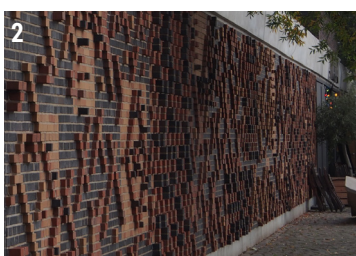
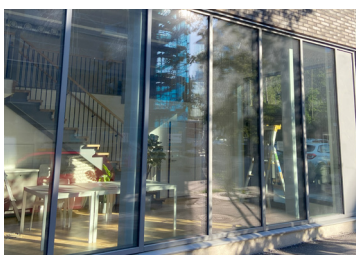
De nya byggnaderna ska utgöra en ny årsring i Gottsunda. Samtidigt är det viktigt med ett bra samspel med den befintliga bebyggelsen. Detta kan göras genom att arbeta med fönster- och balkongsättning eller materialval. Balkonger och uteplatser är positivt för att berika gaturum och gårdsmiljöer med liv och närvaro. Det är viktigt med en omsorgsfull gestaltning av detaljer i fasaderna.

1. Omsorgsfullt gestaltade balkonger. 2. Detaljering i fasad. 3. Balkong över hörn.

BOTTENVÅNING

Bottenvåningarna utgör det viktigaste mötet mellan gata och byggnad. I mötet med Bandstolen blir bottenvåningen viktig för att skapa en trygg och säker miljö. Detta kan stärkas genom tydlighet och accentuering, hög entréthet och transparenta sockelvåningar. Här är det extra viktigt att blinda fasader ges en omsorgsfull gestaltning och att inga ytor känns instängda eller mörka.

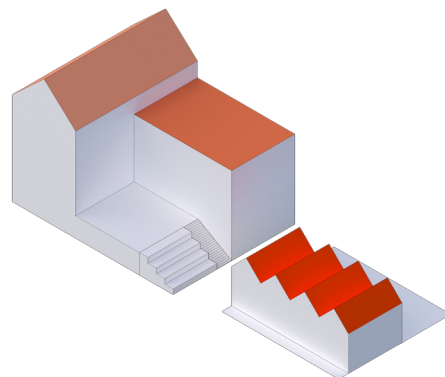

1. Transparent bostadskomplement. 2. Blind fasad med konst. 3. Ingen balkong på våning 1.

GESTALTNINGSPRINCIPER

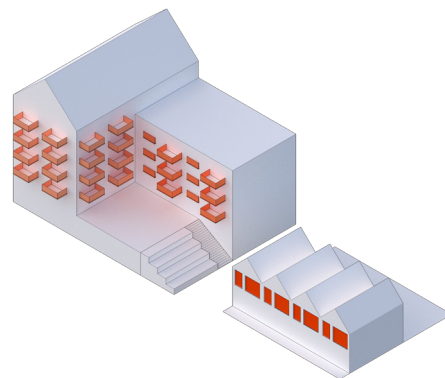
TAKLANDSKAP

- Befintlig bebyggelse och gata ska mötas genom nedtrappning av volymer, lutande tak eller gavelmotiv.
- Vid möte med befintlig bebyggelse ska lägre tak ges en omsorgsfull gestaltning eller utformas med växtlighet.
- Utformning av tak ska vara funktionell för solceller, grönska eller uteplatser, alternativt vara väl gestaltade.

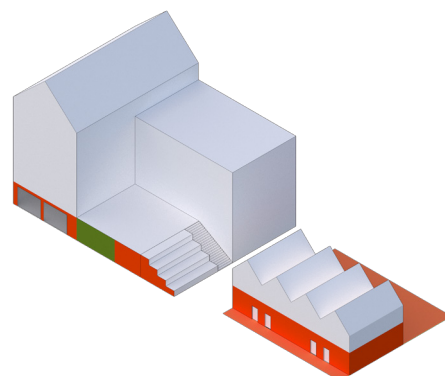
FASAD

- Fasaden ska gestaltas som en ny årsring och samtidigt samspela med befintlig bebyggelse i exempelvis fönster- och balkongsättning och/eller materialval.
- Varje byggnadsenhet, såsom en trapphusmodul, radhus eller liknande ska gå att avläsa genom harmonisk variation i till exempel fasadmateriäl, färg eller utformning.
- Det är positivt med balkonger mot gatan men de ska inte dominera fasaden.
- Där utanpåliggande balkonger tillåts ska en minsta fri höjd över marknivå om 4,5 meter tillgodoses.
- Elementskarvar ska döljas genom fasadgestaltning.
- Loftgångar mot gata tillåts ej. Mot gård får loftgångar finnas om de delas upp i mindre enheter och innehåller vistelsekvaliteter.

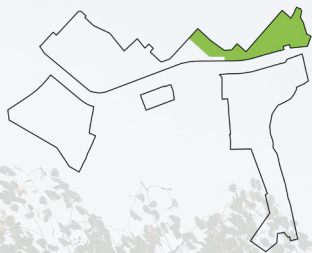

BOTTENVÅNING OCH FÖRGÅRDSMARK

- Uteplatser på första våningsplan ska utformas med markvegetation eller (delvis) som terrass.
- Separata entréer till lokaler och gemensamma funktioner premieras. Bostadskomplement så som cykelförråd ska utformas med transparenta och inbjudande fasader.
- God orienterbarhet och uppsikt ska eftersträvas med hjälp av accentuerade entréer och god belysning.
- Bottenvåningar ska utformas med hög entrétäthet och transparenta partier med bostadskomplement.
- Blinda fasader ska utformas med växtväggar, konst och/eller mjuka material som till exempel träelement.

MÖTE MED VALSÄTRA

Längs med gränsen mot Valsätra möter den nya bebyggelsen befintliga, lägre kedjehus. För att skapa ett mjukt möte har de nya husen en lägre skala och generösa utemiljöer.

Området präglas till stor del av grönska, vilket förstärks av den trädinramade gång- och cykelvägen samt privata, gröna uteplatser och trädgårdar.

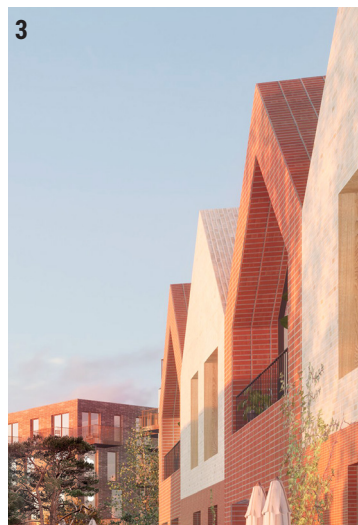

MÖTE MED VALSÄTRA

BESKRIVNING

TAKLANDSKAP

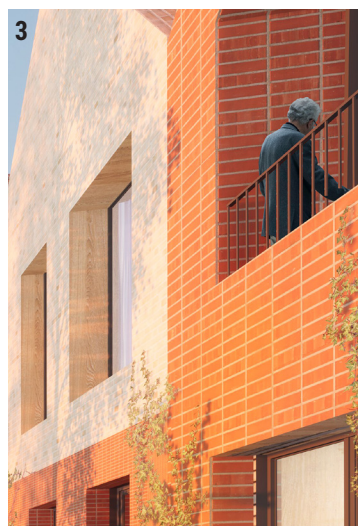
Den befintliga bebyggelsen har en stark karaktär med upprepa-de sadeltak. Den nya bebyggel-sen kommer att utgöra en ny årsring, men där de karaktäris-tiska sadeltaken bör plockas upp som ett gestaltungs-grepp för att skapa en mjukare över-gång mellan befintligt och nytt.

1-3. Sadeltak med gavelmotiv 2. Sadeltak

FASAD

Den nya bebyggelsen ska bidra till att koppla samman bostads-områden inom Gottsunda. På liknande sätt som takland-skaket ska fasader i kulör och material samspela med befint-lig bebyggelse. Det kan göras exempelvis genom att använda en utformning med trä och te-gel i fasad samt att använda en variation av kulörer.

1. Träfasad 2-3. Färgskala som samspelar med befintlig

BOTTENVÅNING

Bottenvåningen möter på ena sidan ett grönt rörelsestråk och på den andra sidan ett gatu-rum. Bebyggelsen ska ges både en generös förgårdsmark, med entré, grönska och möjlighet till parkering, och en grön uteplats på baksidan. Både fram- och baksida ska utformas med rikt-lig växtlighet för att bidra till grönskan i rörelsestråket och gaturummen. Det är även vik-tigt med tydliga gränser mellan privat och offentligt.

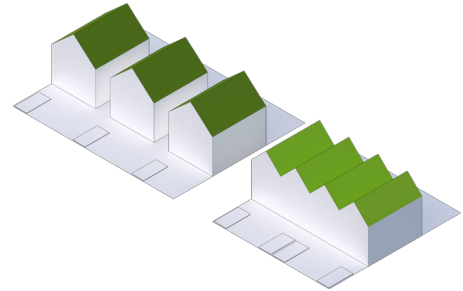

1. Entré mot gata och generös förgårdsmark 2-3. Tydlig gräns med häck och låg mur

GESTALTNINGSPRINCIPER

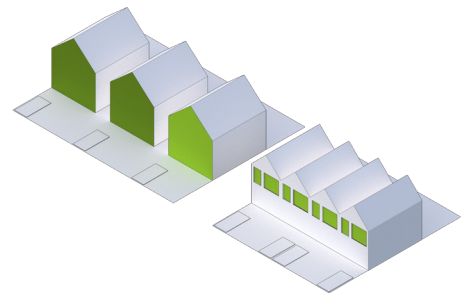
TAKLANDSKAP

- Takens utformning ska samspela med befintlig villabebyggelse och bidra till att varje enskild bostadsenhet upplevs som en separat byggnadsvolym.

FASAD

- Fasader ska gestaltas med en färgskala och material (tegel eller trä) och utformning som samspelar med befintlig bebyggelse.
- Varje byggnadsenhet, såsom en trapphusmodul, radhus eller liknande skall gå att avläsa genom harmonisk variation i till exempel fasadmateriäl, färg eller utformning.

BOTTENVÅNING OCH FÖRGÅRDSMARK

- Större förgårdsmark som ska rymma parkering och uteplats och utformas med grönska.
- Tydlig gräns mot gata och rörelsestråk genom exempelvis häck, låg mur eller staket.
- Entréer bör vändas mot gata.

BOSTADSGÅRDAR

Bostadsgårdarna i Gottsunda ska vara en trygg och tillgänglig utemiljö. Här möts grannar i olika åldrar. Det finns en blandning av aktiviteter som tilltalar alla åldersgrupper, från de yngsta till de äldre. Ett genomgående tema är

de, för Gottsunda karakteristiska, gröna inslagen som dominerar utformningen och integreras i kvarteret på ett naturligt sätt. Bostadsgården har också en viktig estetisk funktion, då den utgör mångas utsikt från bostaden.

BOSTADSGÅRDAR

BESKRIVNING

GÅRDSFASADER

Fasader mot bostadsgårdar ska ha en harmonisk och lugn utformning för att bidra till ljusa, trygga och hälsosamma gårdsmiljöer för återhämtning och vila. Balkong- och fönstersättning ska ägnas särskild omtanke för att inte ha en negativ påverkan på gårdens ljus och rymd.

TRYGGHET OCH TRIVSEL

Gårdsmiljöerna ska utformas med stor omsorg och med stora vistelsevärden som målsättning. Bostadsgårdarna ska bidra till trygga och trivsamma grannskap genom att ha kvaliteter som främjar lek och rörelse, tillgänglig utevistelse för alla boende samt möten mellan grannar. Hur gårdarna möter allmän plats ska ägnas särskild omtanke. Det ska vara tydligt att gården i första hand är till för de boende, och för barn och unga är det viktigt att kunna röra sig mellan olika bostadsgårdar i sitt närområde. Gemensamma takterrasser ska ha stora vistelsevärden och en grön, trygg och tilltalande gestaltning.

GRÖNSKA

Bostadsgårdarnas grönska ska väljas med omsorg för att vara hållbar över tid och tåla slitage. Grönskan ska bidra till att skapa rumslighet, trygghet och trivsel på gårdarna och samspela med sociala värden såsom ytor för vistelse och lek. Grönskan ska vara varierad och tillföra värden året om.

1. SKB, Byggvesta, Rosendal. Exempel på delat kvarter med lugna och harmoniska fasader mot innergård. 2. JM, etapp 2 Rosendal. Exempel på balkonghantering, grönska, vistelsevärden och rumslighet.

1. Sämjan & Linaberg 19, Brunnberg & Forshed. Platser för samvaro och för spontana möten. 2. JM, Rosendal. En gård med ytor för lek och rörelse samt med gröna fasader på komplementbyggnader. 3. Norra 2, Norra Djurgårdsstaden: övergång från gata till innergården. 4. Rosendalsfastigheter, Rosendal. Exempel på en trygg och tilltalande takterrass med varierad och hållbar grönska. Bild: Karavan.

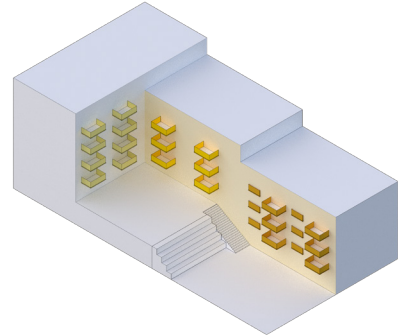

1. Byggvesta och SKB, etapp 2 Rosendal. Exempel på grönska i släpp mellan gård och gata. 2. LAND arkitektur, Norra Tyresö Centrum. Varierad grönska som skapar rumslighet. Gröna gångar istället för grus/hårda material.

GESTALTNINGSPRINCIPER

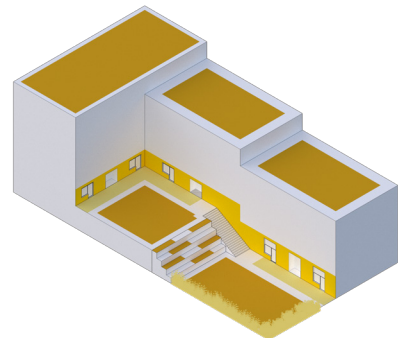
GÅRDSFASADER

- Fasader mot bostadsgårdar ska utformas harmoniska, ljusa och lugna vad gäller val av kulör samt fönster- och balkongsättning.
- Balkongernas storlek, utformning och placering ska anpassas för att inte ha en negativ påverkan på gårdens ljus och rymd.

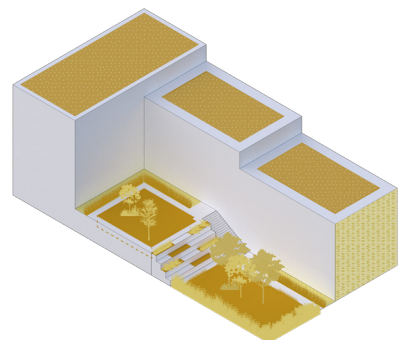
TRYGGHET OCH TRIVSEL

- Bostadsgårdarna ska ha tydliga gränser mot allmän plats. Avgränsningen ska främst ske genom låga inramningar som möjliggör kontakt mellan gata och gård. Avgränsningen ska inte göras genom höga murar.
- Bostadsgårdarna ska utformas med ytor för lek och rörelse och erbjuda tillgänglig utevistelse.
- I de fallen gården är upphöjd i förhållande till omkringliggande allmän plats ska höjdskillnaden tas upp på ett genomtänkt sätt och bidra till en attraktiv och trygg gatumiljö. Det kan göras med till exempel terrasseringar och planteringar.
- Kvarter ska gestaltas med en gemensam gård. Finns det flera fastigheter inom samma kvarter ska gården hanteras som en helhet i planering, anläggande och skötsel.
- Gemensamma takterrasser ska ha stora vistelsevärden, en grön, trygg och tilltalande gestaltning samt utformas med hänsyn till mikroklimatet. Vistelseytor i blåst, ständig slag-skugga eller stekande sol ska undvikas.

GRÖNSKA

- Bostadsgårdarnas grönska ska vara robust och av hög kvalitet, utformas för långsiktig hållbarhet, tåla lek, slitage och aktuella växtförhållanden. Grönskan ska samspela med sociala värden och vara varierad. Gröna tak och fasadgrönska bör finnas där så är möjligt.
- Förgårdsmark och släpp mellan byggnader ska bidra till upplevelsen av gröna gaturum.
- Vid underbyggda gårdar ska särskild hänsyn tas till jordkvalitet och jorddjup för att vegetation ska kunna utvecklas.

PUBLIKA BYGGNADER

De publika byggnaderna ska ges en utformning som bryter av mot bostadsbebyggelsen i Gottsunda. Med en distinkt utformning syns byggnaderna på håll, vilket fungerar som landmärken och underlättar orienterbarheten i stadsdelen.

En omsorgsfull gestaltning bidrar till områdets identitet och stärker stoltheten hos medborgarna, samtidigt som Gottsunda tar ytterligare ett kliv som en destination i Uppsala.

PUBLIKA BYGGNADER

BESKRIVNING

TAKLANDSKAP

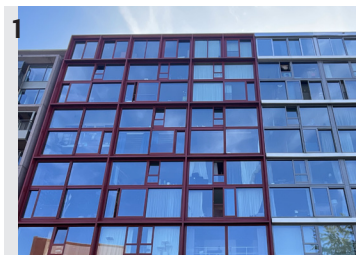
Taklandskapet på de publika byggnaderna ska nyttjas på bästa sätt. Här finns möjligheter och skyldigheter att bidra till den biologiska mångfalden, energiförsörjningen eller att nyttja taken för publika mötesplatser.

1. Grönt tak 2. Lekplats och växter på tak 3. Solceller och växtlighet på tak

FASAD

De publika byggnaderna bör sticka ut och accentueras gentemot den övriga bebyggelsen. Här finns också möjlighet till stora fönsterpartier som skapar en publik känsla. Eventuella blinda fasader ska ges extra omtanke i gestaltningen och kan med rätt verktyg skapa intressanta uttryck i stadsbilden.

1 och 3. Stora fönsterpartier 2. Blind fasad med grön vägg

BOTTENVÅNING

Det är extra viktigt att de publika byggnaderna gestaltas med inbjudande bottenvåningar. Med generösa fönsterpartier och entréer samt publika funktioner utgör de publika byggnaderna en förlängning av både platsbildningar och viktiga gaturum in i byggnaden. Det är viktigt att bottenvåningarna runt om hela byggnaden aktiveras i den mån det är möjligt.

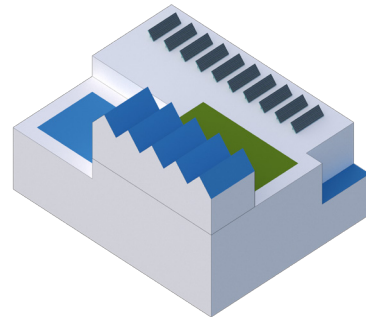

1. Uppglasad bottenvåning med platsbildning. 2-3. Transparent och hög bottenvåning.

GESTALTNINGSPRINCIPER

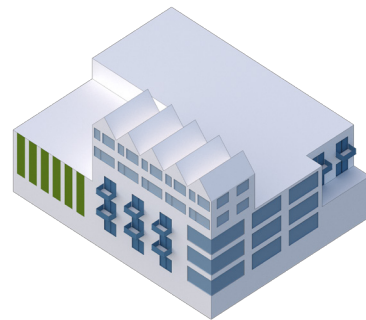
TAKLANDSKAP

- Utformning av tak ska vara funktionell för solceller, grönska eller uteplatser, alternativt vara väl gestaltade exempelvis genom sadeltak eller kungsvåning.

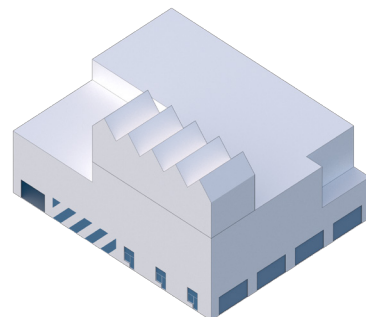
FASAD

- De publika byggnaderna kan med fördel ges en friare fasadgestaltning i syfte att särskilja de publika byggnaderna från bostadsbebyggelsen och låta dem sticka ut.
- Publika funktioner ges med fördel större fönster eller panoramafönster, som accentuerar funktionerna på insidan samt skapar utblickar och inblickar.
- Större fasadytor utan fönster, för exempelvis teknikutrymmen eller parkering ska gestaltas omsorgsfullt med konst, grönska eller mjuka material som till exempel träelement.

BOTTENVÅNING OCH FÖRGÅRDSMARK

- Mot platsbildning ska bottenvåningen utformas transparent och med stor andel publika funktioner.
- Hela bottenvåningen ska ha en högre takhöjd för att möjliggöra publika lokaler.
- Huvudfunktionen i bottenvåningen mot gata ska varieras och kompletteras med lokal service, bostadskomplement och angöring.
- Separata entréer för garage, bostäder och bostadskomplement ska finnas i bottenvåning.
- Eventuella blindasocklar ska gestaltas med konst, grönska eller mjuka material som till exempel träelement.

**Uppsala
kommun**

**GOTTSUNDA, GESTALTNINGSPROGRAM
2024-12-10**